

**UCHWAŁA NR XVII/122/2025
RADY GMINY GRZMIĄCA**

z dnia 30 lipca 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów
zamieszkałych na terenie gminy Grzmiąca**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt. 14a ustawy z dnia 18 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 750 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Grzmiąca, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XII/88/2025 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 20 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Grzmiąca

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grzmiąca

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Chojnicki

Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Grzmiąca

Postanowienia ogólne

§1

1. Ustala się regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Grzmiąca.
2. Ilekroć w dalszych przepisach regulaminu mówi się bez bliższego określenia o:
 - 1) **regulaminie** – rozumie się przez to regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Grzmiąca,
 - 2) **ustawie o systemie oświaty** – rozumie się przez to ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r., poz. 750 ze zm.),
 - 3) **ustawie o pomocy społecznej** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.),
 - 4) **ustawie o świadczeniach rodzinnych** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.),
 - 5) **uczniu** – rozumie się przez to osoby wymienione w art. 90b ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r., poz. 750 ze zm.) zamieszkujące teren gminy Grzmiąca,
 - 6) **uczniach zamieszkałych na terenie gminy** – oznacza to uczniów faktycznie zamieszkujących na terenie gminy Grzmiąca – ze wskazaniem adresu,
 - 7) **stypendium** – rozumie się przez to stypendium szkolne,
 - 8) **zasilku** – rozumie się przez to zasiłek szkolny,
 - 9) **rodzinie** – należy przez to rozumieć osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące,
 - 10) **dochodzie na osobę w rodzinie** – należy przez to rozumieć dochód rodziny podzielony przez liczbę osób w rodzinie,
 - 11) **kryterium dochodowe na osobę w rodzinie** – kryterium określone na podstawie przepisów, o których mowa w art. 9 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - 12) **kwocie bazowej** – należy przez to rozumieć kwotę, w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych,
 - 13) **Wójcie** – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Grzmiąca.

Formy pomocy materialnej o charakterze socjalnym

§2

1. Pomoc materialna o charakterze socjalnym może być udzielona uczniowi w formie stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego.
2. Wzór wniosku o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
3. Wzór wniosku o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie zasiłku szkolnego stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Regulaminu.
4. Do ubiegania się o stypendium uprawnieni są uczniowie szkół, słuchacze kolegiów pracowników służb społecznych do czasu ukończenia kształcenia, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24. roku życia oraz wychowankowie ośrodków rewalidacyjno – wychowawczych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki, którzy spełniają łącznie następujące kryteria:
 - 1) zamieszkują teren gminy Grzmiąca;
 - 2) rozpoczynają lub kontynuują naukę w placówkach wymienionych w art. 90b ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy.

Warunki otrzymania pomocy materialnej o charakterze socjalnym

§3

1. Stypendium szkolne może być udzielane osobie wymienionej w §2 ust. 4 niniejszego Regulaminu znajdującej się w trudnej sytuacji wynikającej z ciężkiej sytuacji materialnej oraz przy występowaniu innych przesłanek argumentujących za przyznaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym.
2. Miernikiem trudnej sytuacji materialnej jest dochód netto na osobę w rodzinie.
3. Miesięczny dochód na osobę nie może przekroczyć kryterium wymienionego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kryteriów zmienionych na podstawie aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Przy ocenie trudnej sytuacji materialnej w szczególności uwzględnia się występowanie w rodzinie:
 - 1) bezrobocia;
 - 2) niepełnosprawności;
 - 3) ciężkiej lub długotrwałej choroby;
 - 4) wielodzietności;
 - 5) braku umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych;
 - 6) alkoholizmu lub narkomanii;
 - 7) niepełna rodzina;

- 8) występowanie zdarzeń losowych.
5. Stypendium szkolne przyznawane jest na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym, tj. nie dłużej niż od września do czerwca danego roku szkolnego.
6. Warunkiem ubiegania się o świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest złożenie odpowiedniego wniosku.
7. Postępowania administracyjne w/w sprawach wszczyna:
- 1) wniosek rodziców, opiekunów prawnych albo pełnoletniego ucznia,
 - 2) wniosek dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka,
 - 3) z urzędu.
8. Wniosek o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego wraz z załącznikami należy złożyć w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grzmiącej, ul. 1 Maja 7, 78-450 Grzmiąca do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku:
- 1) uczniów i słuchaczy szkół, w których zajęcia dydaktyczno – wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym, powszednim dniu lutego – do dnia 15 lutego danego roku szkolnego;
 - 2) słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – do dnia 15 października danego roku szkolnego.
9. Wniosek, o którym mowa w § 3 ust. 8 podlega rejestracji zgodnie z datą wpływu.
10. Wniosek, o którym mowa w § 5 ust. 5 zostaje rozpatrzony negatywnie w przypadku, gdy:
- 1) został złożony po ustalonym terminie – o czym decyduje data wpływu lub data stempla pocztowego, z zastrzeżeniem art. 90n ust. 7 ustawy o systemie oświaty;
 - 2) jest nieprawidłowo wypełniony, a mimo wezwania w terminie 7 dni nie poprawiono błędów;
 - 3) nie zawiera kompletu dokumentów, a mimo wezwania do uzupełnienia braków formalnych w terminie 7 dni nie podjęto działania.
11. Wniosek o przyznanie pomocy materialnej w formie zasiłku szkolnego powinien zostać złożony w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

Formy stypendium szkolnego

§4

1. Stypendium szkolne może być udzielane uczniowi w formie:
- 1) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, w szczególności udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,

między innymi zajęciach nauki języków obcych, sportowych, informatycznych, muzycznych, tanecznych, terapeutycznych, innych zajęciach pozwalających na poszerzenie wiedzy i doskonalenie umiejętności ucznia, całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z przedsięwzięciami organizowanymi przez placówkę szkolną, między innymi: wyjazd na basen, wyjazd do teatru/kina/innych instytucji kultury i sztuki, wycieczki szkolne;

2) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu między innymi:

- a) podręczników, lektur szkolnych, audiobooków, encyklopedii, słowników i innych książek pomocniczych w realizacji procesu dydaktycznego, tj. atlasy, tablice matematyczne,
- b) tornistra, plecaka lub torby szkolnej,
- c) artykułów szkolnych służących do należytej realizacji procesu dydaktycznego,
- d) stroju sportowego na zajęcia szkolne oraz zajęcia wychowania fizycznego, tj. dres sportowy, bluza sportowa, spodnie sportowe, koszulka sportowa, spodenki sportowe, legginsy, getry,
- e) stroju galowego,
- f) stroju na obowiązkowe praktyki szkolne lub specjalnego stroju na zajęcia lekcyjne, np. mundur,
- g) obuwia sportowego, tj. adidas, trampki, tenisówki (maksymalnie 5 par łącznie na okres od września do czerwca danego roku szkolnego),
- h) biurka szkolnego oraz krzesła do biurka szkolnego (jedna sztuka na dany rok szkolny),
- i) komputera, tabletu, laptopa, nośników pamięci podręcznej, oprogramowania komputerowego, urządzeń niezbędnych do działania komputera: monitor, drukarka, głośniki, myszka, klawiatura, tusz, papier do drukarki, części komputerowe usprawniające działanie posiadanego komputera, koszt naprawy komputera,
- j) abonament za internet w okresie od września do czerwca danego roku szkolnego,
- k) przyborów niezbędnych do nauki zawodu,
- l) innych niezbędnych pomocy do realizacji procesu edukacyjnego, w tym też odzieży.

- 3) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w odniesieniu do uprawnionych osób wymienionych w § 4 niniejszego Regulaminu, w szczególności zakwaterowania w bursie, internacie, transportu środkami komunikacji zbiorowej,
- 4) świadczenia pieniężnego, jeżeli organ przyznający stypendium uzna, że udzielenie stypendium w formach, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1-3 Regulaminu nie jest możliwe lub nie jest celowe.
- 5) Stypendium szkolne może być przyznane w kilku formach jednocześnie.

2. Stypendium będą przekazywane w formie częściowej lub całkowitej refundacji kosztów poniesionych przez osoby wymienione w § 2 ust. 4 niniejszego Regulaminu lub wnioskodawcę na podstawie przedłożonych przez niego faktur lub rachunków, w formie wypłaty gotówkowej w kasie banku według sporządzonej listy wypłat lub przelewu na rachunek bankowy rodziców/opiekunów prawnych ucznia lub pełnoletniego ucznia. Stosowne dokumenty potwierdzające wydatki na cele edukacyjne składa się w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grzmiącej.

3. Dopuszcza się zwrot kosztów poniesionych w związku z rozpoczęciem roku szkolnego (zakup podręczników, przyborów szkolnych) na podstawie faktur wystawionych w lipcu i sierpniu danego roku.

4. Katalog form pomocy wymieniony w ust. 1 nie jest katalogiem zamkniętym i nie zamyka drogi do rozliczenia stypendium szkolnego z innymi wydatkami poniesionymi przez świadczeniobiorcę, jeżeli organ uzna, że mają one charakter edukacyjny.

Sposób ustalenia wysokości stypendium szkolnego

§5

1. Wysokość stypendium szkolnego ustala się w następujący sposób:

Grupa docelowa	Wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia/słuchacza w odniesieniu do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość stypendium określona procentowo od kwoty określonej w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych
I	do 50%	200%
II	powyżej 50% do 80%	150%
III	powyżej 80% do 100%	100%

2. Stypendium, o którym mowa w §5 ust. 1, dla grupy docelowej określonej punktach II-III, może zostać zwiększone maksymalnie o 20 %, jednakże nie może przekroczyć 200% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ze względu na występujące w rodzinie przypadki niepełnosprawności, wielodzietność, bezrobocia, faktu, iż rodzina ucznia jest niepełna lub gdy wystąpiło zdarzenie losowe.
3. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grzmiącej ustala wysokość stypendium szkolnego w granicach określonych w §5 w każdej sprawie indywidualnie, kierując się nie tylko sytuacją dochodową rodziny ucznia a także okolicznościami określonymi w art. 90d ustawy o systemie oświaty.

Warunki i zasady ubiegania się o stypendium szkolne

§6

1. Do ubiegania się o stypendium szkolne uprawnione są osoby wymienione w § 2 ust. 4 Regulaminu.
2. Podstawą przyznawania stypendium szkolnego jest wysokość dochodu netto przypadającego we wspólnym gospodarstwie domowym na jednego członka rodziny osoby uprawnionej do otrzymania stypendium szkolnego, osiągniętego w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku.
3. Dochody powinny być potwierdzone stosowanymi zaświadczeniami lub oświadczeniami.
4. Realizacja zadania odbywa się po otrzymaniu dotacji celowej.
5. Stypendium szkolne może być wypłacone w innych okresach niż miesięcznie, z zastrzeżeniem § 6 ust. 4 niniejszego Regulaminu.
6. Osoby ubiegające się o stypendium szkolne określone w § 2 ust. 4 niniejszego Regulaminu po ukończeniu 18. roku życia obowiązane są złożyć zaświadczenie z placówki szkolnej o kontynuacji nauczania.

Warunki i zasady ubiegania się o zasiłek szkolny

§7

1. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.
2. Do wniosku o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie zasiłku szkolnego załącza się dokumenty uzasadniające okoliczności opisane we wniosku (zaświadczenie z policji, straży pożarnej, lekarskie, dokument urzędu stanu cywilnego, inne dokumenty).
3. Zasiłek szkolny może być przyznany w przypadku:
 - 1) śmierci rodzica/rodziców lub prawnych opiekunów;
 - 2) klęski żywiołowej;

- 3) pożaru domu lub mieszkania;
 - 4) wydatków związanych z długotrwałą chorobą (osoby uprawnionej lub członka rodziny);
 - 5) utraty przez rodzica/rodziców pracy;
 - 6) innych, szczególnych okolicznościach wpływających negatywnie na prawidłowe funkcjonowanie rodziny lub utrudniających naukę.
4. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymanego stypendium szkolnego.
 5. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo pięciokrotności kwoty bazowej.
 6. Wysokość zasiłku szkolnego ustala organ prowadzący postępowanie administracyjne.

Obowiązki i obowiązani w postępowaniu

§8

1. Wnioskodawcy są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ, który przyznał stypendium, o trwałych zmianach, które zachodzą w składzie rodziny, dochodach rodziny lub toku nauki ucznia, słuchacza lub wychowanka, a mających wpływ na dalsze korzystanie ze stypendium szkolnego.
2. Stypendium szkolne wstrzymuje się albo cofa w przypadku ustania przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.
3. Należności z tytułu nienależnie pobranego stypendium szkolnego podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
4. Wysokość należności podlegającej zwrotowi oraz termin zwrotu tej należności ustala się w drodze decyzji administracyjnej.
5. W przypadkach szczególnych, zwłaszcza jeżeli zwrot wydatków na udzielone stypendium szkolne w całości lub w części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłyby skutki udzielonej pomocy, właściwy organ może odstąpić od żądania takiego zwrotu.

data złożenia i podpis osoby przyjmującej wniosek

**WNIOSEK O PRYZNANIE POMOCY MATERIALNEJ O CHARAKTERZE SOCJALNYM
W FORMIE STYPENDIUM SZKOLNEGO NA ROK SZKOLNY 20__/20__**

I. WNIOSKODAWCA

☐	RODZIC / OPIEKUN PRAWNY NIEPEŁNOLETNIEGO UCZNIA
☐	PEŁNOLETNI UCZEŃ
☐	DYREKTOR SZKOŁY, OŚRODKA, KOLEGIUM

II. DANE WNIOSKODAWCY

IMIĘ	
NAZWISKO	
ADRES POBYTU	
TELEFON KONTAKTOWY	

III. DANE UCZNIA

IMIĘ	
NAZWISKO	
ADRES POBYTU	
IMIĘ I NAZWISKO MATKI	
IMIĘ I NAZWISKO OJCA	
NAZWA I ADRES SZKOŁY	
KLASA	

IV. WNIOSKOWANA FORMA STYPENDIUM SZKOLNEGO	
☐	CAŁKOWITE LUB CZĘŚCIOWE POKRYCIE KOSZTÓW UDZIAŁU W ZAJĘCIACH EDUKACYJNYCH, W TYM WYRÓWNAWCZYCH, WYKRACZAJĄCYCH POZA ZAJĘCIA REALIZOWANE W SZKOLE W RAMACH PLANU NAUCZANIA, A TAKŻE UDZIAŁU W ZAJĘCIACH EDUKACYJNYCH REALIZOWANYCH POZA SZKOŁĄ
☐	POMOC RZECZOWA O CHARAKTERZE EDUKACYJNYM POPRZECZ DOKONANIE ZAKUPU PODRĘCZNIKÓW, POMOCY NAUKOWYCH, PRZYBORÓW SZKOLNYCH, STROJU SPORTOWEGO I INNEGO WYPOSAŻENIA UCZNIÓW WYMAGANEGO OBLIGATORYJNIE PRZEZ SZKOŁĘ.
☐	CAŁKOWITE LUB CZĘŚCIOWE POKRYCIE KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z POBIERANIEM NAUKI POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH ORAZ SŁUCHACZY KOLEGIÓW PRACOWNIKÓW SŁUŻB SPOŁECZNYCH.
☐	ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE (tylko, jeśli pozostałe formy nie są możliwe lub nie są celowe) KRÓTKIE UZASADNIENIE WYBORU TEJ FORMY ŚWIADCZENIA:

V. FORMA PRZEKAZYWANIA STYPENDIUM	
☐	RACHUNEK BANKOWY Nr - - - - - -
☐	GOTÓWKA

Oświadczam, że przedstawione dane są zgodne ze stanem faktycznym oraz że niezwłocznie powiadomię podmiot realizujący wypłatę świadczenia o rezygnacji z nauki lub zaprzestania realizacji obowiązku szkolnego przez ucznia.

data i podpis wnioskodawcy
pieczęć, jeśli wnioskodawcą jest dyrektor szkoły

Oświadczam, że:

1. Do wniosku dołączam oświadczenie o sytuacji rodzinnej i dochodowej rodziny uzasadniające przyznanie stypendium szkolnego.
2. W przypadku przyznania stypendium szkolnego o charakterze socjalnym w roku szkolnym 20.../20... w formie świadczenia pieniężnego zostanie ono przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym ucznia.
3. Zobowiązuję się do gromadzenia dokumentów potwierdzających poniesione wydatki edukacyjne i przedstawienia ich na żądanie organu.
4. Zobowiązuję się niezwłocznie powiadomić o zmianie adresu oraz innych zmianach mających wpływ na uprawnienie do pobierania stypendium szkolnego.

data _____ podpis rodzica / opiekuna prawnego niepełnoletniego ucznia
lub pełnoletniego ucznia _____

data złożenia i podpis osoby przyjmującej wniosek

**WNIOSEK O PRYZNANIE POMOCY
MATERIALNEJ O CHARAKTERZE
SOCJALNYM
W FORMIE ZASIŁKU SZKOLNEGO**

I. WNIOSKODAWCA	
☐	RODZIC / OPIEKUN PRAWNY NIEPEŁNOLETNIEGO UCZNIA
☐	PEŁNOLETNI UCZEŃ
☐	DYREKTOR SZKOŁY, OŚRODKA, KOLEGIUM

II. DANE WNIOSKODAWCY	
IMIĘ	
NAZWISKO	
ADRES ZAMIESZKANIA	
TELEFON	
Adres e-mail	

III. DANE UCZNIA	
IMIĘ	
NAZWISKO	
ADRES ZAMIESZKANIA	
IMIĘ I NAZWISKO MATKI	
IMIĘ I NAZWISKO OJCA	
NAZWA I ADRES SZKOŁY	
KLASA / ROK NAUKI	

IV. WNIOSEKOWANA FORMA ZASIŁKU SZKOLNEGO

☐	ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z PROCESEM EDUKACYJNYM
☐	POMOC RZECZOWA O CHARAKTERZE EDUKACYJNYM

V. FORMA PRZEKAZYWANIA ZASIŁKU

☐	RACHUNEK BANKOWY	Nr		-				-				-				-			-				-							
☐	GOTÓWKA																													

VI. OPIS ZDARZENIA LOSOWEGO I TRUDNEJ SYTUACJI MATERIALNEJ, W JAKIEJ ZNALAZŁ SIĘ UCZEŃ ORAZ JEGO WPŁYWU NA POGORSZENIE SYTUACJI MATERIALNEJ UCZNIA

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

1. Oświadczam, że przedstawione dane są zgodne ze stanem faktycznym oraz dołączam dokumenty potwierdzające wystąpienie zdarzenia losowego.
2. Oświadczam, że w przypadku przyznania zasiłku szkolnego w formie świadczenia pieniężnego zostanie ono przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym ucznia

data i podpis wnioskodawcy pieczęć,
jeśli wnioskodawca jest dyrektor szkoły